

2.2.25 Zlomkověda

Př. 1: Napiš zlomky jako desetinné číslo.

a) $\frac{7}{5}$

b) $\frac{5}{6}$

c) $\frac{11}{20}$

d) $\frac{5}{12}$

Př. 2: Zapiš desetinná čísla jako zlomky v základním tvaru. U zlomků, které má smysl psát jako smíšené číslo zapiš i tvar smíšeného čísla.

a) 0,8

b) 1,4

c) 0,08

d) 2,25

Př. 3: Jirka se rozhodl vědecky prozkoumat zlomky. Napsal si zlomek $\frac{p}{q}$, ve kterém byl

čitatel i jmenovatel nahrazen písmenem. "Obě písmena mají význam žolíku, na jejich místo můžu dosazovat jakákoliv čísla.", vysvětluje.

Je pravda, že místo obou písmen může dosazovat libovolná čísla? Co se bude dít z velikostí zlomku, když bude za písmeno p dosazovat čím dál větší čísla? Co se bude dít s hodnotou zlomku, když bude čím dál větší čísla dosazovat místo písmene q ?

Př. 4: Pepa se rozhodl, že Jirku ve vědeckosti troufne a začal všechno zapisovat pomocí písmenek. Doplň pravidla (nezapomeň na podmínky):

a) $r \cdot \frac{p}{q} =$

b) $\frac{p}{q} : x =$

c) $\frac{a}{b} \cdot \frac{c}{d} =$

d) $\frac{e}{f} : \frac{g}{h} =$

Př. 5: Ani Honza nechtěl zůstat pozadu. A ihned se vytasil se sadou pravidel pro sčítání a odčítání (pravidlo pro násobení a dělení je totiž příliš jednoduchá). Doplň pravidla a nezapomeň na podmínky.

a) $\frac{p}{q} + r =$

b) $x - \frac{y}{z} =$

c) $\frac{p}{q} + \frac{r}{s} =$

d) $\frac{a}{b} - \frac{c}{d} =$

Př. 6: Doplň zápis tak, aby pomocí písmen zachycoval krácení zlomků: $\frac{a \cdot}{b \cdot c} =$

Př. 7: Zapiš pravidlo pro rozšíření zlomku $\frac{k}{l}$ číslem m .

Př. 8: Které číslo můžeme napsat místo písmene x ?

a) $\frac{2}{3} \cdot \frac{9}{x} = 3$

b) $\frac{x}{15} \cdot \frac{10}{7} = \frac{8}{6}$

c) $\frac{1}{2} + \frac{x}{3} = \frac{7}{6}$